

Jaarverslag 2019

College van Diakenen

van de Protestantse Gemeente
Hoogland / Amersfoort-Noord (PGHAN)

Versie definitief

Vastgesteld op 16 juli 2020

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Diaconale uitgangspunten	4
3. Diaconaat in een veranderende omgeving.....	5
4. Organisatie en werkwijze.....	7
4.1 College van Diakenen	7
4.2 Aanpak gericht op doelgroepen	7
4.3 Samen met gemeenteleden	7
4.4 De collectes.....	8
4.5 Samenwerking met andere kerken en organisaties	9
4.6 Communicatie	11
5. Goed doen met geld	12
5.1 Inkomsten en uitgaven in het kort.....	12
5.2 Over de inkomsten	12
5.3 Algemeen beeld van de uitgaven.....	13
5.4 De meest in het oog lopende bestedingen per doelgroep	13
5.5 De financiële bijdragen van gemeenteleden.....	14
6. Armoede, dak- en thuisloze mensen, eenoudergezinnen.....	15
6.1 Pact Sam Sam: Samen tegen armoede	15
6.2 Noodhulp	15
6.3 Vakantiegeld Delen	15
6.4 SchuldHulpMaatje.....	16
6.5 Sams Kledingactie / Mensen in Nood	16
6.6 Clothing4U	17
7. Ouderen, eenzaamheid, zieken, gehandicapten.....	18
7.1 Kerstpakketten-actie	18
7.2 Present.....	19
7.3 Rozenacties	19
7.4 Actie Zonnestraal	19
8. Jongeren.....	20
8.1 Timon / Woongroep de Wissel	20
8.2 Jongerendiaconaat.....	20
8.3 Eindexamenleerlingen.....	20
9. Duurzaamheid	21
9.1 ZWO/MOV activiteiten	21
9.2 Duurzaamheid in de kerken.....	22
9.3 Verduurzamen van onze diaconale activiteiten	23
10. Vluchtelingen, gevangenen, discriminatie, vrouwenrechten	24
10.1 Vluchtelingen in Amersfoort.....	24
10.2 Uitzetcentrum Kamp van Zeist	24
10.3 Tafels van hoop: de Eritrees Christelijk Orthodoxe kerk.....	24
10.4 Paasgroetenactie.....	25

1. Voorwoord

Dit jaarverslag wil ik u van harte aanbevelen. Het diaconaat vanuit de Protestantse Gemeente Hoogland / Amersfoort-Noord laat ons opnieuw de veelzijdigheid en de talenten zien van een groep zeer betrokken gemeenteleden.

Geloven doen we het liefst samen, naast elkaar zittend in de kerk. Maar wat vormt ons nou werkelijk tot een gemeente? Gemeenschap van Christus zijn kan ook in de wereld buiten het kerkgebouw. Daar liggen nog zoveel kansen om mensen met elkaar te verbinden.

Door verschillende oorzaken kunnen mensen in problemen komen. Ik ervaar onze maatschappij soms als een 'op de tenen samenleving'. Mensen voelen zich gepusht om te presteren en op een bepaalde manier te leven. Dat biedt geen garanties: er is nog steeds veel armoede en veel mensen schamen zich dat ze in de schulden zitten. Mensen hebben ook geestelijke behoeften; die vragen om rust, geen stress en zorgen. We signaleren vooral veel behoefte aan 'gewoon' contact. Eenzaamheid komt niet alleen bij ouderen maar ook bij jongeren voor.

Mensen die het niet meer redden zonder hulp kunnen een beroep doen op de Diaconie. Zodra er een hulpvraag binnen is gaan diakenen op zoek naar een passende oplossing. Daarnaast weten zij met eigen initiatieven zoals Vakantiegeld delen en de Kerstpakkettenactie veel mensen te helpen. Voor mensen die de Nederlandse taal nog niet goed genoeg kennen, werken ze samen met organisaties voor vluchtelingen en statushouders, en zoeken mee naar taalhulpmaatjes. Ik zie dat diakenen van grote betekenis zijn. Zij doen veel goed werk, leggen contacten, bieden een luisterend oor en helpen daar waar geen helper is.

Jennie: Helpen waar een mens in nood is, is in mijn visie een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de hele kerkgemeenschap

Van oudsher is diaconaat het 'liefdeswerk' vanuit de kerk. Het heeft een andere kleur dan het welzijnswerk. We hoeven niet te scoren in de hoeveelheid hulpvragen. We hoeven niet te voldoen aan projectplannen, of subsidiecriteria. We mogen vanuit ons hart medelevend zijn; vanuit de liefde van Christus ons bekommeren om onze naasten en barmhartigheid doen.

Dit liefdeswerk is niet alleen de taak en verantwoording van diakenen. Gemeenteleden kunnen nog meer 'diaconaal-bewust' zijn. We zoeken meer mensen die 'opstaan' tegen onrecht ongeacht ras, kleur, geloof enzovoort; mensen die ervoor gaan.

Mijn visie is dat er heel veel mogelijk is om mensen in hun kracht te zetten. Ik vind het mooi om dit samen met diakenen te doen, met voorgangers en gemeenteleden. Dankbaar mogen we zijn dat zij ook afgelopen jaar een steentje hebben bijgedragen.

We schrijven dit jaarverslag van 2019 middenin de coronacrisis. We houden rekening met feit dat (ook) het diaconale werk in 2020 wel eens een ander vervolg kan krijgen.

Maar vooreerst: ***Blijf gezond en houd moed***

Jennie Harmelink, Diaconaal opbouwwerker

2. Diaconale uitgangspunten

Helpen wie geen helper heeft

Zo zien we onze taak: mensen helpen die echt hulp nodig hebben. Omdat ze weinig eigen middelen tot hun beschikking hebben en ook onvoldoende netwerk. Dit kunnen mensen zijn in financiële problemen, maar ook ouderen die eenzaam zijn of mensen met een beperking. Er worden jaarlijks veel aanvragen gedaan; door mensen zelf of door diakenen die in contact zijn gekomen met iemand met een hulpvraag. We bekijken eerst welke hulp in dat specifieke geval nodig is. Als een passende oplossing mogelijk is vanuit bestaande voorzieningen van de overheid e.d., heeft dat onze voorkeur. Is de Diaconie aan zet, dan proberen we gelijke gevallen zo gelijk mogelijk te behandelen. Tegelijk vraagt iedere situatie om een eigen afweging. De Diaconie kan geen structurele hulp verlenen. Er wordt altijd een bepaalde termijn afgesproken en ondertussen werken we eraan dat mensen weer los van de Diaconie verder kunnen, zelfstandig of met professionele ondersteuning. Zowel kerkleden als niet-kerkleden kunnen in geval van nood een beroep op ons doen.

Barmhartigheid

We laten ons inspireren door de “Zeven werken van barmhartigheid.” Het doen van barmhartigheid is een vorm van trouwe bijstand. We voelen ons bewogen, betrokken, verbonden met de ander. Tegelijk beseffen we de verantwoordelijkheid die gepaard gaat met het bieden van directe hulp. We willen de ander niet de verantwoordelijkheid uit handen nemen, maar juist het nemen van verantwoordelijkheid voor zichzelf aanmoedigen. Omdat we delen wat ons geschonken is, willen we niet te zuinig of beperkend zijn. Mensen moeten vaak enige schroom overwinnen voordat zij hulp vragen, dit gebeurt niet lichtvaardig. We vertrouwen er in principe op dat iemand een eerlijk beeld van zijn of haar situatie schetst. Dat neemt niet weg dat we ook enige controle uitoefenen.

Wederkerigheid

Ons doel is ieder in zijn/haar waarde te laten en te kijken naar wat mensen wel kunnen. Vaak willen mensen iets terugdoen. Zo’n gebaar naar de Diaconie kan positief zijn, maar we stimuleren graag dat mensen zich waar mogelijk voor ánderen inzetten. We willen geen afhankelijkheid creëren, maar mensen zo ondersteunen dat zij weer op eigen benen verder kunnen.

Getuigen van gerechtigheid

Getuigen van Gods liefde doen we waar sprake is van onrecht, door daar Gods gerechtigheid tegenover te stellen. Dit kan gestalte krijgen in het bestrijden van armoede, door bij te dragen aan projecten van het werelddiaconaat. Bijvoorbeeld voor scholing of schoon drinkwater. Of dichterbij, door vluchtelingen te helpen een nieuwe start te maken. En door met elkaar in gesprek te gaan over hun situatie. Ook is het praktisch om in geval van onrecht, dat via (inter)kerkelijk kanalen aan te kaarten bij de overheid, zoals de gemeente en Rijksoverheid.

We geloven ook dat er een beter evenwicht nodig is tussen geld verdienen, de waardigheid van mensen bewaren en respect voor onze natuurlijke omgeving. De Diaconie streeft daarom naar duurzaamheid in de verschillende facetten van het diaconale werk.

3. Diaconaat in een veranderende omgeving

Een meerjarig beleidsplan en toch flexibel

Deze paragraaf gaat over onze omgeving. Ontwikkelingen waar we geen invloed op hebben en die bepalen voor welke uitdagingen we staan.

In het Beleidsplan 2018 – 2022 heeft de Diaconie de toen actuele politieke en maatschappelijke trends geschetst. En tegen die achtergrond haar aanpak uitgestippeld. De aanpak die we adequaat achtten om antwoord te geven op de uitdagingen die aan ons gesteld worden. Is die aanpak nog steeds adequaat? Inmiddels hebben we van de periode die het Beleidsplan (2018-2022) beslaat, twee jaar achter de rug. De werkelijke ontwikkelingen lopen nogal eens anders dan gedacht. Dat gaan we na in deze paragraaf. Wat anders liep is cursief vermeld.

Economische situatie

- Het aantal hulpvragen bij de Diaconie blijft in de komende jaren toenemen. *Het aantal hulpvragen veranderde tot nu toe van jaar tot jaar weinig. Dit geeft te denken, gezien de overige ontwikkelingen.*
- De inkomsten van de Diaconie worden waarschijnlijk minder. *2019 liet een uitzonderlijk goede opbrengst van beleggingen zien. De giften van gemeenteleden liepen niet terug. Voor de komende tijd blijft een en ander onzeker.*
- Daardoor zal de Diaconie meer moeten doen met minder middelen en het geld besteden aan mensen voor wie het echt bedoeld is. *Tot nu toe is het nog niet nodig geweest om striktere criteria te hanteren voor toekenning van hulp.*
- De verdeling van de middelen over de diverse diaconale doelen zal verschuiven. *Nieuwe doelgroepen, zoals vluchtelingen en kwetsbare jongeren, vragen meer aandacht en/of steun in geld.*

Terugtrekkende overheid

- De mensen zullen meer zaken zelf moeten regelen en hun eigen netwerk aanboren om problemen op te lossen. Een nieuwe 'koers'. *Vanaf 2018 zien we dat veel mensen in dit opzicht onvoldoende zelfredzaam zijn en daardoor in de problemen komen.*
- De gemeenschapszin binnen en buiten de kerken wordt versterkt. Als bij de nieuwe koers mensen in de knel dreigen te komen, moeten praktische oplossingen worden bedacht. *In 2019 kwam in het nieuws dat ondanks het streven naar vereenvoudiging van regelingen, het voor veel mensen complexer wordt. Hoewel de uitkeringen qua koopkracht op peil blijven, komen vooral mensen met lagere opleiding en ouderen hierdoor toch sneller in financiële problemen. Ook is het aantal cliënten van de Voedselbank in 2019 verder opgelopen (voor heel Nederland naar 151.000, een groei van 8 procent). Verder blijkt dat de Diaconie vaak nog een deel van iemands acute nood kan lenigen in situaties waarin de mogelijkheden van instanties uitgeput zijn.*
- De Diaconie krijgt de kans haar zichtbaarheid te vergroten en zich als serieuze partner te profileren. *Andere instanties in het sociaal domein weten de Diaconie steeds makkelijker te vinden. De samenwerking is in de breedte toegenomen alsmede verdiept.*

- De Diaconie moet er hierbij voor waken dat ze haar eigenheid bewaart. De vrees bestaat dat de boodschap van de Diaconie (verwoord in paragraaf 2) vervlakt als zij steeds meer een 'gewone' partner wordt in het sociaal domein.

Ledenbestand kerken

- Het aantal jongeren met een kerkelijke belangstelling vermindert. Om voldoende jonge mensen betrokken te houden bij het diaconale werk, krijgt het (kerkelijk) vrijwilligerswerk een nieuwe invulling. *In 2018 begon onze verkenning: Waar ontmoeten we jongeren, wat houdt hen bezig?*
- De groep ouderen in onze samenleving - ook in onze kerken – wordt relatief groter. Veel ouderen blijven langer vitaal. Tegelijk groeit het aantal ouderen dat van zorg afhankelijk is of eenzaam. Ook zal een grote groep langer thuis blijven wonen. De kerk staat voor de uitdaging om te zoeken naar manieren om deze ouderen aandacht te blijven geven en plekken van ontmoeting te creëren. *In Vathorst kwam in 2019 de behoefte naar voren aan een ontmoetingsplek.*

Samenwerking

- In deze omstandigheden is het helder dat de Diaconie er goed aan doet haar krachten te bundelen door meer samen te werken; we willen dan ook nadrukkelijk kijken waar we aan kunnen sluiten bij bestaande initiatieven en deze ondersteunen. *Kansen op dit gebied doen zich inderdaad vaak voor, zie § 4. Om ons heen zijn momenteel ook tal van vernieuwende ontwikkelingen in het diaconaat gaande. Voorbeelden zijn de dorpskerkenbeweging en pioniersplekken.*
- We kijken in hoeverre we de bestaande initiatieven op actievere wijze vaker onder de aandacht kunnen brengen, bijvoorbeeld via de social media. *De behoefte aan actieve communicatie werd onder andere geuit tijdens de seniorenochtend in Het Brandpunt in de herfst van 2018. Er is veel onbekend over het werk van de Diaconie en door wie dat gebeurt. Hoe we de bekendheid van ons werk vergroten leest u in § 4.6.*

Petra: Mooi om te helpen waar geen andere bronnen beschikbaar zijn en het eigen netwerk tekort schiet!

4. Organisatie en werkwijze

4.1 College van Diakenen

Het College van Diakenen van de Protestantse Gemeente Hoogland/ Amersfoort-Noord (PGHAN) was in 2019 als volgt samengesteld:

Carla van der Laan	Brandpunt	
Johan van Dalen	Inham	
Kees Ruissen	Brandpunt	penningmeester
Liesbeth van 't Hof	Veenkerk	
Marian Aalberts	Brandpunt	
Nicoline Rodenburg	Inham	voorzitter
Peter Schrieken	Herberg	
Petra Zandbelt	Veenkerk	secretaris, t/m december 2019
Tineke Bos	Brandpunt	
Wally Vreede	Inham	

Aan het eind van het jaar hebben we afscheid genomen van Petra Zandbelt. We hebben haar hartelijk bedankt voor haar inzet voor de Diaconie, onder andere als secretaris.

Het College heeft een Advies Commissie Geldbeheer ingesteld om te helpen bij ingrijpende financiële beslissingen. Deze bestaat uit Jacob Bajema, Maarten van den Berg en Gert Vos.

Meer algemene informatie over taak en samenstelling van de Diaconie is te vinden op de websites van de wijkgemeenten via <https://www.lopendvuur.net>

4.2 Aanpak gericht op doelgroepen

Het College van Diakenen (CvD) wil proactief te werk gaan. De doelgroepen en activiteiten van het CvD zijn daartoe geclusterd. In 2019 is besloten de aanpak per doelgroep met alle diakenen in ogeschouw te nemen. Als eerste is dat gebeurd met armoede en aanverwant: eenoudergezinnen. Het blijkt waardevol om 'met de benen op tafel' wat meer tijd te nemen om te zien of we goed bezig zijn en waar het beter kan.

In de paragrafen 6 tot en met 10 van dit jaarverslag zijn de activiteiten beschreven per cluster van doelgroepen en doeleinden.

4.3 Samen met gemeenteleden

Het is de gemeente die een diaconale roeping heeft, niet alleen de Diaconie. In deze paragraaf belichten we de rol van gemeenteleden in praktische zin.

Bij de collectes en tafelvieringen worden de diakenen bijgestaan door andere gemeenteleden.

Gemeenteleden kunnen meedoen aan diaconale activiteiten voor bepaalde doelgroepen. In 2019 waren gemeenteleden bijvoorbeeld betrokken bij SchuldHulpMaatje, het organiseren van activiteiten

Nicoline: Ik maak best vaak mee dat gemeenteleden graag meedoen als ze iemand concreet kunnen helpen. Daar word ik blij van!

op het gebied van werelddiaconaat en ontwikkelingssamenwerking, en de werkgroep Vluchtelingen.

Oud-diaken Nynke van Beem bleef actief op het gebied van vluchtelingen en de Raad van Kerken.

De Diaconie biedt bewust activiteiten afgebakend aan waarbij het bij uitstek gemeenteleden zijn die inspringen om anderen te helpen. Met aandachtige aanwezigheid, dan wel door de handen uit de mouwen te steken.

We geven hier vorm aan door onder andere een tijdcollecte. Gemeenteleden doen dan een toezegging zich een aantal uren in te zetten om iets voor een ander te doen.

Veel gemeenteleden doen op deze manier mee. Het geeft energie om zo met zijn allen het appèl te beantwoorden dat van het evangelie uitgaat.

We weten bovendien dat veel kerkmensen ook nog eens buiten kerkelijk verband allerlei vrijwilligerswerk doen; en dat dat onmisbaar is voor het functioneren van de samenleving. Tegelijk zien we dat er te weinig aanwas van nieuwe diakenen is. Dat levert hier en daar toch flinke werkdruk op voor de diakenen in het huidige College. Daarom zijn we in gesprek met diaconaal opbouwwerker Jennie Harmelink (zie hierna) over deze ontwikkelingen, wat ze betekenen voor onze rol als diakenen, en de versterking die voor het College nodig is.

4.4 De collectes

De collecte bij de vieringen gaat over liefde voor elkaar en het delen met elkaar. Het is een uiting van ons geloof, dat het goede ons toevalt uit de liefde-volle hand van God. Dankbaarheid daarvoor gaat samen met het besef dat het niet alleen voor onszelf bestemd kan zijn. Het geven aan de collecte is doorgeven; het delen met anderen is ons antwoord. Daarom krijgt de collecte meestal in de tweede helft van de kerkdienst een eigen plek, samen met de voorbeden.

Dit onderdeel van de dienst is een moment waarop de Diaconie aandacht vraagt voor het omkijken naar een ander. Het heeft ook te maken met de verbondenheid van de mensen met elkaar. Zoals bij de collecte voor nood bij natuurrampen, waarbij mensen honger lijden en er een gebrek aan medicijnen is.

Bijvoorbeeld: de collectes in de Inham in 2019

Deze hebben doorgaans gedurende een maand het zelfde doel.

Vaak wordt ingehaakt op wat Kerk in Actie aanreikt, zoals: vluchtelingen, kerk in minderheid, noodhulp, kinderen, onderwijs, landbouw, vrouwen, ouderen en armoede. Zowel in binnen- als buitenland.

Er zijn ook collectes die elk jaar terug komen:

- Solidaridad (ZWO / Fairtrade)
 - Rond 5 mei Nederlandse militairen en hun thuisfront.
 - Vakantiegeld Delen en de Kerstpakkettenactie.
 - Kledingpakketten van de actie Clothing4U.
 - Ouderen in Moldavië, het armste land in Europa.
- Voor rampen in de wereld: oorlogsgebieden, vluchtelingen en de cycloon Idai over Mozambique, Malawi en Zimbabwe.

Doelen in en rond Hoogland: De Glind in Achterveld, het Toon Hermanshuis en Inloophuis De Ontmoeting. En last but not least het 'eigen doel' van gemeenteleden die vrijwilliger zijn voor een stichting met ANBI status. Dat waren de Stichting Present en het Schoon Water project in West Papua van de Stichting SDSP.

De Diaconie stelt collecteroosters op voor de wijkgemeenten in Hoogland / Amersfoort-Noord. Deze worden decentraal gemaakt, in elke wijk is een (oud-)diaken verantwoordelijk voor het maken van het rooster. Als richtlijn komen onder andere doelen van Kerk in Actie of de Parochiële Caritas Instelling (Caritas) op het rooster. Zij werken samen met kleinere organisaties die gericht zijn op het verbeteren van de levensomstandigheden van mensen in binnen- en buitenland.

Hoe het collecterooster bijvoorbeeld in de Inham tot stand komt kun je lezen in het kader.

Regelmatig maken we binnen het collecterooster ruimte voor onverwachte rampen. Voor Bangladesh bijvoorbeeld (2019, Het Brandpunt). In alle gevallen werd de opbrengst overgemaakt naar Kerk in Actie dat de hulp ter plaatse verleent, veelal in samenwerking met de lokale kerken.

Ook vanuit de jongeren komen initiatieven! Zo is er in een jongerenvering gecollecteerd voor het Vergeten kind en een keer voor de stichting Live Your Story.

Wally: Bij het maken van het collecterooster ga ik altijd uit van de woorden van Jezus: heb uw naaste lief als uzelf.

4.5 Samenwerking met andere kerken en organisaties

In deze paragrafen belichten we de organisatorische kant van onze samenwerking. Het verslag van de feitelijke diaconale hulp in 2019 vindt u in de paragrafen 6 en verder.

4.5.1 ZWO/MOV

ZWO = Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (PKN begrippen)

MOV = Missie, Ontwikkeling en Vrede (RK begrippen)

In 2019 waren actief de ZWO-commissie van de Inham en de ZWO/MOV groep van het Brandpunt. ZWO en MOV vormen een zeer breed aandachtsgebied. Niettemin vragen genoemde groepen aandacht en steun voor alle aspecten ervan. Bijvoorbeeld door ervoor te collecteren en informatie te geven in de digitale nieuwsbrieven en afkondigingen tijdens de kerkdiensten.

Beide commissies komen jaarlijks bovenwijks bijeen rondom de veertigdagentijd met de MOV-groep uit de kerken St. Martinus en St. Joseph.

We zijn trots op deze samenwerking over kerkgrenzen heen, die resulteert in aansprekende gezamenlijke activiteiten.

Het enige lid van de ZWO commissie van de Inham was tot juni 2019 Gees Hummel.

De ZWO/MOV groep van het Brandpunt bestaat uit Esther Roelofs, Nynke van Beem en Tineke Bos. In het Brandpunt is ook een 'Impulsgroep' actief met het ZWO/MOV project Ghana Vice Versa.

4.5.2 Stichting Inloophuizen Amersfoort (SIA)

Stichting Inloophuizen Amersfoort, een samenwerking vanuit RK, Caritas, Protestantse Gemeente Amersfoort (PGA) en PGHAN, zorgt ervoor dat het inloopwerk centraal wordt gecoördineerd. Doel is beperken van het aantal bestuurders en meer samenwerking.

Er zijn vier inloophuizen aangesloten bij SIA: de Herberg in Nieuwland, Inloophuis Schothorst, Diaconaal Aandachtcentrum (DAC) in Amersfoort-centrum en Inloophuis De Ontmoeting in Kattenbroek.

Met een netwerk van inloophuizen wil SIA huiskamers aanbieden waar wijkbewoners elkaar kunnen ontmoeten. Dit is waardevol in een samenleving die vaak vrij anoniem is. Bewoners kunnen er ervaringen delen en worden er gekend. Een breed scala aan activiteiten is erop gericht de eigen kracht (opnieuw) te ontdekken. Op deze manier wil de Stichting bijdragen aan kwaliteit van leven in de wijken.

Het SIA-bestuur zorgt voor de basisvoorwaarden van de aangesloten inloophuizen, zoals huisvesting en beroepskrachten. Zij stimuleert en bewaakt het inloopwerk in de wijken. Streven van de stichting is dat de inloophuizen voor maximaal een derde afhankelijk zijn van kerkelijke subsidies. Subsidies van overige landelijke instellingen leveren ook ongeveer een derde van de inkomsten op. De overige kosten worden gefinancierd uit eigen acties of met bijdragen van de deelnemers.

Carla van der Laan is de directe vertegenwoordiger van de Diaconie in de Stichting Inloophuizen Amersfoort (SIA).

4.5.3 Taakgroep Kerk en Samenleving van de Raad van Kerken in Amersfoort De Taakgroep Kerk en Samenleving participeert in diaconaal/maatschappelijke overlegorganen en organisaties. In 2019 werd de bijeenkomst “Zin in Leven” over zingeving en eenzaamheid georganiseerd voor professionals en vrijwilligers.

De rol van de taakgroep is als volgt:

- overlegt 2x per jaar met de gemeente Amersfoort over sociaal-maatschappelijke aangelegenheden;
- participeert in het platform voor (bijna) uitgeprocedeerde asielzoekers;
- organiseert acties voor bewoners van het asielzoekerscentrum;
- onderhoudt contacten met inloophuizen;
- verzorgt 2x per jaar een nieuwsbrief voor de kerken en andere geïnteresseerden;
- het netwerk 033GroeneKerken is gelieerd aan de Taakgroep.

Johan van Dalen is de vertegenwoordiger van de Diaconie in de Taakgroep.

4.5.4 Diaconaal Opbouw Werker

Per 1 juli 2019 is Joke Koolhof, de diaconaal medewerker van Protestantse Gemeente Amersfoort (PGA), met pensioen gegaan. Met het oog op een opvolger is aan de Diaconie van PGHAN gevraagd of er interesse is om te participeren. Hier hebben we positief op gereageerd. Dit vanuit de behoefte aan meer samenwerking met de diaconie van de PGA en een professionaliserings-slag voor onze eigen Diaconie. Een vertegenwoordiger van het CvD heeft deelgenomen aan een gezamenlijke sollicitatiecommissie. Jennie Harmelink is per 1 april 2019 in dienst getreden van het College van Diakenen van de PGA. Jennie is 8 uur per week werkzaam voor de PGHAN.

Omdat de diaconaal opbouwwerker in Amersfoort een functie is met grote zelfstandigheid in een zeer breed werkteerrein, is er voor Jennie een klankbordcommissie in het leven geroepen. Namens de Diaconie van PGHAN nemen hier Tineke Bos en Nicoline Rodenburg aan deel. We zijn blij met de komst van Jennie Harmelink. Jennie heeft ervaring als jeugdwerkadviseur en als projectleider van de pioniersplek De Sleutel bij de Protestantse Gemeente Apeldoorn.

Zij helpt ons verder in de bezinning op eigentijdse vormen van diaconaal actief zijn; in het zoeken naar en focussen op wat ons energie en inspiratie geeft.

4.5.5 Pact Sam Sam

In Pact Sam Sam werken Amersfoortse organisaties samen aan het verminderen van armoede. Carla van der Laan en Tineke Bos vertegenwoordigen de Diaconie in Pact Sam Sam.

4.5.6 SchuldHulpMaatje

SchuldHulpMaatje Amersfoort is een project van de lokale Raad van Kerken, waar onze Diaconie onderdeel van is. Namens onze kerken is Willemien Kamphuis lid van de Stuurgroep.

4.5.7 Stichting Timon / woongroep De Wissel

Namens de Diaconie van PGHAN zit Marian Aalberts in de adviesgroep van woongroep De Wissel. Door omstandigheden is er in 2019 geen bijeenkomst geweest van de adviesraad.

4.5.8 Projectwerkgroep Vakantiegeld Delen

De projectwerkgroep bestaat uit een groep diakenen van de PGA en de Johanneskerk, en twee diakenen van PGHAN, namelijk Carla van der Laan en Marian Aalberts.

4.6 Communicatie

In het beleidsplan werd in relatie tot de economische ontwikkelingen verwacht dat het aantal hulpvragen zou toenemen. Dat dit niet gebeurt was onder andere aanleiding om flyers neer te leggen bij de buurtinformatiewinkels. Toch lijkt het dat mensen in nood de weg naar de Diaconie nog altijd maar moeilijk weten te vinden.

Naast de vindbaarheid voor doelgroepen buiten de kerken is ook de vindbaarheid voor onze eigen achterban van belang. De Diaconie van PGHAN publiceert bovenwijkse informatie in Lopend Vuur. De wijkdiaconieën publiceren wijkgerichte berichten in hun respectievelijke Nieuwsbrieven.

Tijdens een seniorenochtend in september 2018 in Het Brandpunt werd de behoefte geuit om via een column in het Lopend Vuur over de verscheidene activiteiten en achtergronden van de Diaconie te publiceren.

Tot maart 2020 zijn de volgende onderwerpen behandeld:

- Dit is wie wij zijn
- Geschiedenis van de Diaconie
- Brood en wijn. Waar komen de eerste diakenen vandaan
- De collectes
- Noodhulp
- Kerstpakkettenactie (interview met Margreet Franck)
- KIA, Kerk In Actie
- Vluchtelingen

Tineke: Ik heb contact met diakenen van de PGA (stad) over intensievere samenwerking. We hopen meer uit te wisselen en van elkaar te leren.

5. Goed doen met geld

Vroeger hield de Diaconie zich vooral bezig met de zorg voor armen, bejaarden, zieken. Daar zijn nieuwe taken bijgekomen: de noden van eenzame mensen, dak- en thuisloze mensen, vluchtelingen, jongeren met een verslaving of ander probleem. Veel en van elkaar sterk verschillende opgaven. Voor een belangrijk deel is het werk van de Diaconie nog altijd “Goed doen met geld”. Dat staat centraal in deze paragraaf.

5.1 Inkomsten en uitgaven in het kort

Onze inkomsten liggen structureel rond de € 100.000 per jaar.

- Hiervan komt ongeveer de helft uit collecten en giften.
- Ons kapitaal levert gemiddeld de andere helft op, uit pachtopbrengst, beleggingen en rente.

Ons doel is met het beschikbare geld zoveel mogelijk mensen in nood te helpen. Onze uitgaven liggen de afgelopen jaren structureel rond de € 120.000.

De afgelopen jaren werd door het CvD steeds wat meer uitgegeven dan er binnenkwam. Dit jaar was er, vooral door vooruit ontvangen pacht en uitzonderlijk goede beleggingsresultaten, een kleiner tekort dan de gebruikelijke € 10.000 tot € 20.000. Dat tekort kwam, naar voorlopige berekening, nu op ongeveer € 5.000 uit.

Om ook in de toekomst te kunnen blijven doen wat nodig is, zijn reeds enkele ingrijpende aanpassingen doorgevoerd (zie Jaarverslag 2018).

Hierna geven we een globaal inzicht in de herkomst van het geld en waar we het aan besteden. De begroting en de jaarrekening met gedetailleerde informatie zijn in te zien op het Kerkelijk Bureau, Hamseweg 40.

5.2 Over de inkomsten

Belangrijke bron van inkomsten: collecten en giften

De verdeling van de collecten en giften was in 2019, afgerond:

Giften van gemeenteleden voor Vakantiegeld delen	€ 13.000
Giften van gemeenteleden voor Kerstpakketten	€ 2.500
Collecten voor de wereld	€ 31.000
Giften van derden	€ 5.000

Dit zijn bijzonder mooie bedragen voor een kerkgemeenschap van onze omvang; in totaal ruim € 50.000 !

Inkomsten van de Diaconie uit bezittingen

In 1902 ontving de Diaconie een grote schenking in de vorm van een boerenhofstede en wat grond met een agrarische bestemming in Hoogland-West. In die tijd was het gebruikelijk de jaarlijkse pachtopbrengsten aan te wenden voor ‘armenzorg’, en het bezit intact te laten. Voor de Diaconie is geldbezit een middel, geen doel. Daarom is al een aantal jaren geleden besloten om voortaan ook het vermogen aan te spreken. Dit gebeurde bijvoorbeeld in de

afgelopen vijf jaar door gemiddeld € 15.000 per jaar meer uitgaven te plannen dan inkomsten. Het eigen vermogen nam hierdoor sinds 2010 in totaal met ongeveer € 60.000 af. Op dit moment bestaan de bezittingen voor ongeveer gelijke delen uit grond, effecten, en geld op de bank. Deze *eigen middelen* stellen ons ook in staat tegenvallers op te vangen. De kapitaalopbrengst wisselt sterk per jaar en staat flink onder druk. Vooral het dividend van beleggingen varieerde de afgelopen jaren sterk en woog niet altijd op tegen de ons in rekening gebrachte kosten. Dat is inmiddels veranderd. Het CvD heeft in 2018 alle beleggingen ondergebracht bij één bank. In 2019 is gebleken dat hiermee de opbrengst conform verwachting is verbeterd en op kosten flink kon worden bespaard. Tevens is nu het effectendeel van ons kapitaal alleen in duurzame fondsen en activiteiten belegd. De randvoorwaarden daarvoor zijn vastgelegd in een beleggingsstatuut.

De rentevergoeding op spaarrekeningen is sterk gedaald en nu bijna te verwaarlozen. Gelukkig is ons grondbezit waardevast gebleken en zelfs een bron van stijgende inkomsten. De pachtsommen zijn in 2019 weer periodiek aangepast aan markt- en consumptieprijsen.

5.3 Algemeen beeld van de uitgaven

De uitgaven van de Diaconie liggen de afgelopen jaren rond de € 120.000 per jaar.

De ontvangen *collecten en giften* die in paragraaf 5.2 zijn vermeld, worden vanzelfsprekend één op één doorgegeven aan de aangegeven doelen. Dit geldt met name voor de daar vermelde inkomsten uit 'collecten voor de wereld': deze gehouden voor de projecten van Kerk in Actie voor binnen- en buitenlands diaconaat, en voor het zendingswerk.

Daarnaast doneren gemeenteleden aan de actie Vakantiegeld delen, en dragen in natura en met een geldelijke gift bij aan de Kerstpakketten. Acties die zonder hun inzet ondenkbaar zijn. Voor deze beide acties en voor enkele bijzondere collecten past de Diaconie vaak nog wat uit de genoemde *eigen middelen* bij. Dat laatste gebeurde dit jaar bijv. bij de collectes voor hulp aan vluchtelingen in Syrië en voor slachtoffers van de orkaan Idai.

Het overgrote deel van de 'eigen middelen' van de Diaconie gaat op dit moment vooral naar plaatselijke doelen. Met name naar de inloophuizen (SIA) en naar mensen met een laag inkomen die tijdelijk moeilijk rond kunnen komen (in de vorm van leningen of giften Noodhulp). Verder worden Amersfoortse instellingen als Kledingbank, Voedselbank, SchuldHulpMaatje, Straatpastoraat, en Timon (De Wissel, begeleid wonen voor jongeren) gesubsidieerd. Nieuw is dat de aangestelde diaconaal opbouwwerker van de PGA ingaande 2019 zich ook gaat wijden aan taken in Hoogland/Amersfoort-Noord. Het overeenkomende deel van haar salaris wordt betaald door de Diaconie van PGHAN.

Kees: Diaconie is vooral geven om, en aan, de ander. Niet alleen in geld, juist ook in tijd en aandacht.

5.4 De meest in het oog lopende bestedingen per doelgroep

5.4.1 Armoede, dak- en thuisloze mensen, eenoudergezinnen

Ook nu vormt armoedebestrijding nog altijd een belangrijke uitgavenpost, totaal rond €33.000. Die werd gegeven als Noodhulp (€ 10.000) in de vorm van een gift of renteloze

lening. Verder voor Vakantiegeld delen en Kerstpakketten € 18.000. Dit bedrag is het totaal van giften van gemeenteleden en een bijdrage van de Diaconie uit eigen middelen. De rest werd over de hiervoor genoemde Amersfoortse instellingen verdeeld (€ 5.000).

5.4.2 Ouderen, eenzaamheid, zieken, gehandicapten

Aan deze doelgroep werd dit jaar bijna evenveel uitgegeven als aan armoedebestrijding, totaal rond € 32.000. Dit geld ging vooral naar de Stichting Inloophuizen Amersfoort (€ 28.000 met nog een kleine bijdrage aan Inloophuis De Ontmoeting). Ook werd weer een bijdrage gegeven aan de verschillende wijkkerken voor de seniorenochtenden en de bloemengroet (€ 3.000). Nieuw initiatief was het in vakantietijd uitnodigen van thuisblijvers (Actie Zonnestraal). De kosten hiervan bedroegen nog geen € 1.000.

5.4.3 Jongeren

Diaconale hulp voor jongeren liep in 2019 via collecten (PKN/JOP, KIA/Kinderen in de knel) en de bijdrage aan Timon (locatie De Wissel in Amersfoort). Daarnaast hebben we jaren geleden een lening verstrekt aan de Stichting Hadassa Hoeve in Hardenberg (Ov.). Een kleinschalig project van begeleid wonen en werken voor jonge vrouwen met een turbulente jeugd of sociale beperking. Deze lening (oorspronkelijk €50.000) wordt door de Stichting in 24 jaar tijd afgelost en levert een rente van 1,75% op. De lening bedraagt nu nog iets meer dan € 35.000.

5.4.4 Vluchtelingen en andere doelen

Het overige deel van het eigen budget van de Diaconie is besteed aan vluchtelingen-hulp en andere noden van de wereld. In totaal werd hieraan in 2019 ruim €5.000 uitgegeven. Voor het grootste deel ging dit via giften van € 1.000 per kwartaal uit de Goededoelenmonitor. We kozen bestemmingen als Heifer, het Rode Kruis (nieuwe bedden voor het hospitaalschip), schoon water project SDSP, en hulp aan slachtoffers van de orkaan Idai.

Goededoelenmonitor

Het College reserveert per kwartaal € 1.000 om te schenken aan een actueel doel of een ad hoc aanvraag. Iedere vergadering komt de monitor ter sprake en kunnen diakenen doelen aandragen voor (een gedeelte van) dit bedrag. Criteria zijn dat geld naar kleinere hulporganisaties gaat en dat het geld direct bij de doelgroep terecht komt. Dit bestrijkt alle doelgroepen en het kunnen organisaties ver weg en dichtbij zijn. In 2019 is bijvoorbeeld geld gedoneerd aan een project voor de maatschappelijke inschakeling van dak- en thuisloze mensen in Amersfoort (bakfietsenproject); aan HIP, de vereniging Hulp In de Praktijk; en aan een waterputtenproject in Indonesië.

5.5 De financiële bijdragen van gemeenteleden

Het is de gemeente die een diaconale roeping heeft, niet alleen de Diaconie. Hoe dat ermee staat laten we u zien aan de hand van enkele gegevens over de rol van gemeenteleden in financiële zin.

De Diaconie ontving in 2019 in totaal ruim € 50.000 van gemeenteleden in de vorm van collectes en giften. Hier komen nog de bedragen bij die gemeenteleden rechtstreeks aan de goede doelen van de PKN (Kerk in Actie) overmaken. Naar schatting gaat het dan om nog eens € 20.000 tot € 25.000. Dit wordt dus niet zichtbaar in de jaarcijfers van het Cvd.

Bemoedigende en hartverwarmende feiten.

6. Armoede, dak- en thuisloze mensen, eenoudergezinnen

Voor de meest in het oog lopende bestedingen aan deze doelgroepen zie § 5.4.

6.1 Pact Sam Sam: Samen tegen armoede

Pact Sam Sam bundelt de krachten van honderden vrijwilligers en hun organisaties die in Amersfoort werken aan het verminderen van armoede. Doel is snel en efficiënt samen te werken. Een afvaardiging van de Diaconie bezocht ook in 2019 de netwerkbijeenkomsten van Pact Sam Sam. Zo houden we ons netwerk levend en onze kennis op peil.

Medio 2019 heeft de stuurgroep aangegeven Pact Sam Sam niet verder te zullen trekken. Redenen zijn de pensionering van enkele stuurgroepleden, en drukke werkzaamheden van anderen.

Er is gezocht naar een nieuwe wijze van voortzetting. Is Pact Sam Sam onder te brengen bij een andere organisatie? De samenwerkende partijen konden hun mening geven. Overlegd is met de gemeente Amersfoort (subsidiegever). Er is gezocht naar nieuwe stuurgroepleden. Begin 2020 wordt waarschijnlijk bekend waar dit toe leidt.

6.2 Noodhulp

Noodhulp is misschien wel een van de oudste taken van diakenen. Er zijn natuurlijk wel verschillen! Ieder die door omstandigheden gedwongen in niet-structurele financiële nood is geraakt, mag een hulpverzoek doen aan de diaconie. Mits geen andere, officiële instelling een bijdrage kan leveren aan de nood, en het binnen de mogelijkheden van de Diaconie ligt, zal zij bijspringen en bij (een deel van) de financiële nood helpen door middel van een gift of een renteloze lening. Twee voorbeelden van noodsituaties waar in 2019 te hulp werd geschoten zijn huurachterstand ten gevolge relatieproblemen, en een slachtoffer van internetcriminaliteit. De Diaconie biedt hulp aan ieder die daarom vraagt: lidmaatschap van een (protestantse) kerk is daarbij geen criterium. In 2019 werd door ons ruim € 10.000 uitgegeven aan financiële ondersteuning (noodhulp) van mensen die in onze wijken in armoede leven.

Johan: Door heel gewone en diverse oorzaken kunnen mensen ineens in financiële problemen komen. Ik voel met ze mee.

6.3 Vakantiegeld Delen

De actie Vakantiegeld Delen is bedoeld voor mensen (buiten en binnen de kerken) die geen geld hebben om in de vakantie een uitstapje te maken. Zij krijgen een bijdrage om iets leuks te ondernemen. Vaak komen deze mensen ook in aanmerking voor hulp door de Voedselbank. Maar ook mensen die net boven de inkomensgrens van de Voedselbank vallen, kunnen moeite hebben om rond te komen en krijgen een bijdrage uit deze actie.

Deelnemers aan de actie, zowel kerkleden als niet-kerkleden, staan een deel van hun vakantiegeld af voor deze actie. Hierdoor draagt deze actie bij aan de bewustwording van het verschil tussen arm en rijk in de samenleving.

In 2019 is met deze actie €65.000 opgebracht, een recordopbrengst waar we heel blij mee zijn! Hiermee kon op 169 adressen een bijdrage gebracht worden, 18 meer dan vorig jaar. De bijdrage per adres varieerde van €250 voor een alleenstaande tot €450 voor een gezin met

Iemand schreef als reactie op Vakantiegeld delen:

Ik kreeg de kans om samen met mijn 12-jarige zoon op vakantie te gaan. Hij is een prachtige jongen die door een complexe diagnose van o.a. autisme en ADHD, deel mocht nemen aan een speciale week waarin hij elke dag van 9 uur tot 17 uur overdag, één op één begeleiding kreeg. Doordat ik grotendeels bedlegerig ben en rolstoel-gebonden, heb ik vier jaar terug de moeilijkste keuze gemaakt om mijn zoon op te laten groeien in een pleeggezin. Tijdens deze vakantie heb ik, als moeder, INTENS genoten. Van de grote momenten, maar vooral de kleine momenten. Dat ik zijn stem hoorde terwijl ik voorbij het clubhuis reed, elke dag hem op schoot kunnen nemen, "genieten" om zijn chaotische en onlogische eigenaardigheden. Hem aan de andere kant van de ruimte zien en even naar elkaar zwaaien en glimlachen. Elke ochtend hem een fijne dag wensen én samen eten. Een week waarin ik me weer moeder voelde. Waarin ik elk moment opgezogen heb als een spons.

meerdere kinderen. De adressen werden voorgedragen door diaconieën, inloophuizen, wijkteams en de Voedsel- en Kledingbank. Mensen kunnen maximaal drie jaar achtereen een bijdrage ontvangen. Om zo veel mogelijk mensen te bereiken, worden elk jaar nieuwe adressen gevraagd.

6.4 SchuldHulpMaatje

In Nederland heeft 1 op de 5 huishoudens te maken met schulden. Uit schaamte zoeken veel mensen (te) laat hulp. Schuldenstress werkt bij voor mensen verlamdend, zo blijkt uit tal van onderzoeken. Geld geven helpt dan niet, deskundige hulp wel. In Amersfoort wordt deze deskundige hulp geboden door de gecertificeerde vrijwilligers van SchuldHulpMaatje. Zij luisteren en kunnen advies geven aan mensen die moeite hebben hun administratie op orde te houden of (beginnende) schulden hebben. Begeleiding in gedragsverandering en financiële zelfredzaamheid staan daarbij centraal. Het doel is om de toenemende schuldenproblematiek terug te dringen.

SchuldHulpMaatje is opgericht op initiatief van de landelijke kerken en werkt zowel lokaal als landelijk effectief samen met kerken, overheid, maatschappelijke organisaties en andere hulpverlenende instanties. Ook in Amersfoort is SchuldHulpMaatje een project van de lokale Raad van Kerken, waar onze Diaconie onderdeel van is.

Speciale aandacht gaat naar jongeren in de leeftijd van 18-27 jaar, en werknemers met schulden (vaak leidend tot loonbeslag, ziekteverzuim en productiviteitsverlies).

6.5 Sams Kledingactie / Mensen in Nood

Jarenlang hebben we kleding ingezameld voor Sams Kledingactie. Sams Kledingactie houdt zich bezig met het inzamelen van herdraagbare kleding en schoeisel, en de verkoop daarvan. Dit levert geld op dat wordt besteed om de nood in rampgebieden te verlichten. De opbrengst werd echter ieder jaar minder en we hebben in 2019 besloten om met deze inzameling te stoppen. We bevelen van harte aan om overtollige herdraagbare kleding en schoeisel te doneren aan de Kledingbank aan de Argonweg te Amersfoort. De Kledingbank geeft herbruikbare kleding aan mensen die het hard nodig hebben, maar het zelf op dit moment niet kunnen betalen. Zo draagt zij haar steentje bij aan armoedebestrijding.

Een warme kerstlunch voor dak- en thuislozen

Op maandag 21 december was mijn stadsfiets gevaarlijk volgeladen met zwaar gevulde bigshoppers. In de ene tas zaten kleurrijke warme sjaals van de breigroep uit de Veenkerk en in de andere tas de groenten en producten voor een verse tomatenroomsoep. Ik had gevraagd aan de straatpastores of zij deze schenking wilden aannemen. Ze waren er heel blij mee en we bedachten samen het plan om de sjaals tijdens de kerstlunch op 21 december uit te delen, op de bovenzolder van het diaconaal aandachtscentrum aan de Zuidsingel. Tijdens het koken van de soep sprak ik daar met de straatpastor en een lid van de cliëntenraad van Kwintes. (Kwintes ondersteunt o.a. mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats, slachtoffers van huiselijk geweld e.d.) Al roerend in de pan werd ik goed geïnformeerd over waar dak- en thuislozen in Amersfoort zoal mee te maken hebben. Tijdens de kerstlunch druppelden de mensen binnen. Er werd gesmuld van de soep en ze konden kleding en toiletartikelen uitzoeken. Deze opbrengst was te danken aan leerlingen van het Farel College. Naast dus de mooie warme sjaals van de breigroep van de Veenkerk. Namens de bezoekers en straatpastores een heel hartelijke dank hiervoor.

Jennie Harmelink, diaconaal opbouwwerker

6.6 Clothing4U

In 2019 hebben we verschillende keren gecollecteerd voor Clothing4U. Met de opbrengst hebben we bij hen 30 pakketten met nieuwe kleding kunnen kopen. Zodoende konden we 30 mensen die krap bij kas zitten blij maken met een pakket nieuwe kleding. Hoe werkt dat?

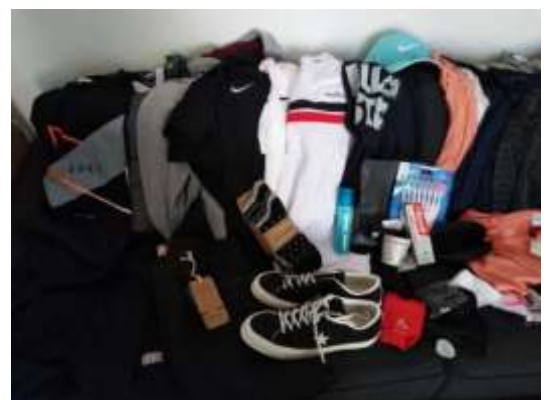
Eén pakket kost € 25 maar is wel € 350 waard. De organisatie Clothing4U zamelt namelijk nieuwe kleding in bij bedrijven/winkels om deze uit te delen aan mensen die in Nederland onder de armoedegrens leven. Zodat ook zij zich kunnen kleden met kleding waar zij zich mooi en waardig in voelen.

Dit zijn pakketten met alleen nieuwe kleding. Er zijn verschillende categorieën: baby / 0-6 jaar / 7-16 jaar / man / vrouw. In elk pakket zitten tenminste: schoenen, T-shirt(s), vest/trui en een broek. Verder zitten er vaak ook spullen in zoals: sokken, ondergoed, riemen, speelgoed en/of verzorgende producten. Degene die zo'n pakket ontvangt kan zelf nog een voorkeurskleur en stijl aangeven.

De **Kerstpakketten-actie** is ook voor deze doelgroep van belang. Zie de volgende paragraaf.

Marian: Vandaag iemand blij gemaakt met een kledingpakket van Clothing4U. Veel hè?

7. Ouderen, eenzaamheid, zieken, gehandicapten

Voor de meest in het oog lopende bestedingen aan deze doelgroep zie § 5.4.

7.1 Kerstpakketten-actie

Gemeenteleden van de gezamenlijke kerken in Amersfoort-Noord, Hoogland en Hooglanderveen hebben op 16 december 2019 samen circa 140 kerstpakketten ingepakt. Het doel is om alleenstaanden en gezinnen die niet de middelen hebben om iets extra's te kopen, toch een waardig kerstgevoel te geven. De kerstpakketten bevatten artikelen voor dagelijkse levensbehoeften, luxe artikelen, speelgoed en een envelop met €20,- en een kerstboodschap.

De meewerkende kerken zijn de Gereformeerd Vrijgemaakte Kerken in Kattenbroek en Nieuwland, de RK Kerken in Hoogland en Hooglanderveen en de PKN-kerken in Hoogland/ Amersfoort-Noord. De deelnemende kerken vervullen een belangrijke rol. Zij leveren adressen van gezinnen, zamelen artikelen in, schenken geld voor de aankoop van artikelen. En ook de vrijwilligers die de actie daadwerkelijk uitvoeren komen uit deze kerken. Er waren ongeveer 12 mensen die alle binnengekomen spullen hebben gesorteerd, 35 mensen hebben de pakketten gevuld en ongeveer 30 mensen zijn bezig geweest ze aan huis te bezorgen. Het Brandpunt is hiervoor bijzonder geschikt. Alles kon goed worden ingepast in hun activiteiten.

Peter: De Kerstpakkettenactie is goed verlopen. Het verheugde me dat ook de St. Josephkerk weer meedeed.

Met 35 vrijwilligers de kerstpakketten vullen in het Brandpunt op 16 december 2019

We letten de hele avond goed op dat de ingebrachte artikelen eerlijk over de dozen worden verdeeld. Gezinnen krijgen meer dan alleenstaanden overigens. Met het oog op de privacy van de ontvangers van de kerstpakketten hanteerden we in 2019 striktere voorschriften. In 2019 is voor het eerst ook bewust een aantal duurzame producten ingekocht, uiteraard binnen de budgettaire mogelijkheden. Het gaat om levensmiddelen uit de biologische landbouw, en/of waarbij de boeren een eerlijke prijs voor hun product hebben gekregen. Concreet dit jaar bijvoorbeeld thee en chocolade.

7.2 Present

In 2019 hielden we in het najaar voor de 2^e keer een tijdscollecte met de gezamenlijke kerken. 45 personen stelden tijd beschikbaar, waardoor we voor circa 150 uur concrete hulp konden aanbieden aan personen in Amersfoort (iets meer dan in 2018). Zo waren er vijf praktische projecten, waarbij veel afval werd afgevoerd naar de ROVA, zodat ruimte ontstond in huis of tuin van betrokkene. Ook waren er drie sociale projecten bij organisaties zoals een woonvorm voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel. Hier ging men wandelen of spelletjes spelen. Zowel de individuele hulpvragers, de bewoners als de zorgorganisaties zijn zeer positief over de inzet en dankbaar. Mensen die zo maar hulp bieden, zonder dat er voor betaald wordt. Dat vinden zij heel bijzonder. Soms geeft dit net het zetje om weer zelf vooruit te kunnen. Kreten als 'Weekend kan niet meer stuk!', 'Wat een topteam!' waren te horen. Het geeft de mensen die hun tijd inzetten veel energie, voldoening door het contact met mensen in hun soms zo andere levensloop.

7.3 Rozenacties

Dit zijn twee jaarlijkse acties. We delen in de kerken rozen uit aan gemeenteleden met het verzoek om deze te geven aan mantelzorgers. In 2019 jaar zijn meer dan 100 rozen weggegeven en uit reacties van gemeenteleden blijkt dat deze actie zeer gewaardeerd wordt. Een vergelijkbare actie houden we op de Diaconale Dag, dit jaar op 13 april. Groepjes diakenen hebben rozen uitgedeeld aan het winkelend publiek. De bedoeling was dat degene die de roos aannam, deze zou doorgeven aan iemand anders die wellicht wat extra aandacht zou kunnen gebruiken. Het gebaar werd positief ontvangen en vele passanten dachten even na en namen toen de roos aan. Ook ontstonden enkele gesprekjes als mensen er blij van gaven, zelf wel wat steun te kunnen gebruiken. De actie is gehouden na afstemming met winkeliers, in de winkelcentra Vathorst, Emiclaer en Hoogland.

Carla: Samen met de Lichtkring hebben we op Emiclaer rozen uitgedeeld. In een uur zomaar 140 mensen die een roos willen doorgeven! Veel leuke reacties gekregen.

7.4 Actie Zonnestraal

In 2019 hebben het Brandpunt en De Inham meegedaan aan een initiatief van de Lichtkring (Gereformeerde kerk Vrijgemaakt): de Actie Zonnestraal. Deze is gericht op mensen die in de zomer niet op vakantie gaan, en voor wie de zomerperiode lang duurt. Gemeenteleden kunnen zo iemand uitnodigen om samen gezellig een terrasje te pakken of wat lekkers in huis te halen. We hebben gemeenteleden aangemoedigd om mee te doen en eens om zich heen te kijken, in de kerk en/of in de buurt, wie ze zouden kunnen uitnodigen. Hiervoor werden bonnen uitgereikt ter waarde van €10,-. Deze konden worden ingewisseld bij verschillende bakkers en cafés om daar samen wat lekkers te nuttigen met een drankje. Er kwamen leuke reacties van gemeenteleden die op deze manier verrast werden. In totaal is er 67x gebruik gemaakt van de bon. Voor herhaling vatbaar!

Vakantiegeld Delen is ook voor deze doelgroep van belang (§ 6).

8. Jongeren

Voor de meest in het oog lopende bestedingen aan deze doelgroep zie § 5.4.

8.1 Timon / Woongroep de Wissel

In Woongroep de Wissel van Timon woont een groep paren en alleenstaanden, die samen gastvrijheid bieden aan jongvolwassenen. Het College van Diakenen steunt deze woongroep al meerdere jaren, onder meer met een bijdrage van ruim €1.000.

8.2 Jongerendiaconaat

Eerdere contacten met Wijkboerderij Nieuwland over mogelijke activiteiten die aansluiten bij de behoefte/wensen van jongeren uit onze gemeenten hebben (nog) geen concrete samenwerking opgeleverd.

Een van de diakenen is lid van de jeugdraad van het Brandpunt. Ze heeft samen met de leiding van het Brandhoutcafé (jongerencafé van het Brandpunt) deelgenomen aan de voorbereidingen van de DiaconAction 2019. Dat is de diaconale dag van de 2getR-groepen van de parochie Onze Lieve Vrouw van Amersfoort. Elk najaar doen op deze dag de verschillende jaargroepen die in de afgelopen jaren het Vormsel gedaan hebben, een diaconale activiteit bijvoorbeeld voor ouderen, zieken of kinderen die in een instelling wonen. Op het laatste moment kon de groep van het Brandpunt helaas niet meer deelnemen.

Een van de Brandpunt-jongeren heeft bij de voorbereidingen van zijn Vormsel wafels gebakken en verkocht waarbij de opbrengst bestemd was voor de Voedselbank. Het College heeft dit mooie initiatief ondersteund door zijn opbrengst te verdubbelen.

Het College blijft zich inspannen om met de jeugd aansprekende diaconale activiteiten te ontwikkelen.

8.3 Eindexamenleerlingen

In de Inham en het Brandpunt is aandacht besteed aan de eindexamenkandidaten (in het netwerk) van onze gemeenteleden.

Het eindexamen is voor jongeren een belangrijke mijlpaal in hun leven. In samenwerking met de jeugdouderling hebben wij vanuit de Inham een kleinigheid gegeven om hun succes te wensen met hun examens om zo voor hen als kerk ook op een andere wijze zichtbaar te zijn.

In het Brandpunt kregen eindexamenkandidaten vooraf een kaartje met een succeswens en een reep Tony Chocolonely voor energie tijdens het leren.

SchuldHulpMaatje is ook voor deze doelgroep van belang. Zie § 6.

9. Duurzaamheid

Duurzaamheid gaat over verschillende criteria die vaak onderverdeeld worden in de categorieën people, planet en profit. Zonder meer kan gesteld worden dat diaconale activiteiten in bepaalde opzichten duurzaam zijn: waar mensen recht wordt gedaan met aandacht en geld worden vanouds positieve bijdragen geleverd aan vooral people en profit criteria. In veel activiteiten die we in dit jaarverslag behandelen is dan ook een diversiteit aan duurzaamheidscriteria te herkennen.

In deze paragraaf schenken we aandacht voor enkele activiteiten waarbij bepaalde duurzaamheidsaspecten wat meer op de voorgrond staan. We sluiten af met onze gedachtegang over verdere verduurzaming.

9.1 ZWO/MOV activiteiten

Veertigdagentijd: een tijd van inkeer, bezinning en gebed

Aan de hand de thema's: 'Water verandert alles!' (Vastenactie) en 'Een nieuw begin' (Kerk in Actie) hebben de samenwerkende ZWO/MOV groepen de veertigdagentijd zichtbaar gemaakt voor de gemeenteleden van de RK-, de Protestantse- en de Oecumenische geloofsgemeenschap in Hoogland / Amersfoort-Noord. Dit kwam tot uiting in gezamenlijke activiteiten zoals sobere maaltijden, meditatieve wandelingen, en de collectes.

Tijdens de sobere maaltijd in de Inham heeft Liesbeth de Heer de aanwezigen, samen met een bewoonster van een locatie van Exodus, over de Exodus(huizen) geïnformeerd. Exodus zet zich in voor (ex)-gedetineerden. Hiervoor is op zes zondagen gecollecteerd. Bij de maaltijd in de St. Martinus was een spreker van de Vastenactie.

Wandelen is een mooie manier om met elkaar in gesprek te gaan maar ook om meditatieve momenten te delen. Ook dit jaar is er tijdens de veertigdagentijd gewandeld. Er werd gestart om 9.00 uur met een kort meditatief moment en na het wandelen werden onze ervaringen gedeeld onder het genot van een kopje koffie/thee. Daarnaast heeft de wandelgroep met andere belangstellenden in de Domkerk te Utrecht onder leiding van een gids de overzichtstentoonstelling bezocht van hongerdoeken "Hongeren naar gerechtigheid". Op zondag 7 april werd deelgenomen aan de wake van detentiecentrum Kamp van Zeist (§ 10).

Vredesdag

In het Brandpunt is aandacht geschonken aan de Vredesdag in september. Het thema was: Vrede verbindt over grenzen.

Fair Trade

Op 22 december is er tijdens de collecte aandacht besteed aan Solidaridad. Na de dienst is er, naast de gebruikelijke koffie en thee, ook fairtrade chocolademelk geschonken. Verder zijn er na de dienst ook fairtrade kerstpakketten verkocht (i.s.m. de Wereldwinkel Spakenburg)

Moestuin

Meerdere vrijwilligers hebben in 2019 de moestuin achter de Inham weer omgespit, bemest en ingezaaid. Ook was er voldoende menskracht beschikbaar voor schoffelen, begieten, vangen van rupsen en slakken, en oogsten. Eén vrijwilliger bepaalt wat en wanneer er gezaaid

en geoogst kan worden. Er konden vele kratten met diverse groenten worden afgeleverd bij de Voedselbank.

De Diaconie verstrekt een bijdrage om met name zaaigoed en mest aan te schaffen.

Boerenkoolmaaltijd

Inmiddels een gezellige traditie: een deel van de boerenkool uit de kerkelijke moestuin wordt verwerkt in een heerlijke stampot die in december door enkele tientallen mensen wordt gegeten. Daarbij zowel traditionele als vegetarische rookworst. Voor de maaltijd wordt een bijdrage gevraagd. De opbrengst is naar de Voedselbank gebracht.

Ghana Vice Versa

Vanaf oktober 2018 vindt in Het Brandpunt het gemeenschapsproject Ghana Vice Versa plaats. De geloofsgemeenschap heeft zich voor drie jaar met twee Ghanese ontwikkelingsprojecten verbonden: het PAS Boerinnenproject waar vrouwen karité boter maken en het AMO Educational Programme. Zij maken houten leermiddelen voor basisscholen. Ze werken samen met Kerk in Actie en Stichting ABaCus.

Doel is een heen-en-weer-beweging tussen Ghana en

Nederland. Enerzijds wordt geld ingezameld. Om bijvoorbeeld de verkoop van sleutelhangers mogelijk te maken heeft de Diaconie € 930 voorgesloten.

Anderzijds wordt geleerd van de manieren waarop de betrokkenen leven, werken en geloven. Daartoe zijn samen met andere groepen in de gemeente uiteenlopende activiteiten georganiseerd waarin gemeentelieden verbanden leggen tussen het dagelijks leven en werken daar en hier. De activiteiten worden gepresenteerd op <https://hetbrandpunt.net/ghana-vice-versa/>. Het Ghanaproject is momenteel alleen een Brandpunt-actie. Hun streven is dat ook leden van De Herberg, De Inham en De Veenkerk zich op persoonlijke titel aansluiten bij de activiteiten. Het College van Diakenen kan zich daarin vinden.

9.2 Duurzaamheid in de kerken

Het Brandpunt en De Inham zijn twee (van de vier) landelijk erkende Groene Kerken die Amersfoort in 2019 telde. In beide kerken zijn speciale werkgroepen actief. Deze rapporteren over hun activiteiten aan hun respectievelijke wijkkerkenraden.

Hun initiatieven bestrijken uiteraard ook deels het diaconale werkveld. Waar mogelijk steunen we duurzame initiatieven met een diaconaal karakter, en werken we met elkaar samen.

Het netwerk 033GroeneKerken en de Taakgroep Kerk en Samenleving van de Raad van Kerken

hebben samengewerkt aan activiteiten in de duurzame week in Amersfoort (oktober 2019). Dit jaar heeft het College daarvoor geen verzoek om financiële ondersteuning ontvangen.

Het Brandpunt Duurzaam op Weg

richt zich met name op duurzame energie en voedsel.

Zij doen dit op een drietal terreinen:

- Een duurzame levensstijl stimuleren in en buiten Het Brandpunt.
- Kerkelijke bestuurders informeren over en enthousiasmeren voor manieren om op een duurzame wijze geloofsgemeenschap te zijn.
- Samenwerken met en participeren in duurzame projecten voor wijk en stad.

9.3 Verduurzamen van onze diaconale activiteiten

Verdere verduurzaming kán, en is - gezien in breder verband - noodzakelijk.

Duurzaamheid betekent – in eerste instantie - dat je hetgeen je als organisatie ‘van huis uit’ al doet, gaandeweg duurzamer maakt. Daarom willen we in onze eigen acties en besluiten duurzaam leven een belangrijke afwegingsfactor laten zijn.

De nadruk ligt op het verduurzamen van *bestaande* diaconale activiteiten. Ook vanwege het totale pakket aan activiteiten van de Diaconie en de beperkte menskracht ligt het opzetten van extra activiteiten speciaal vanwege de duurzaamheid niet voor de hand.

Deze visie willen we verder ontwikkelen en zo stapsgewijs focus aanbrengen.

Concreet noemen we:

- het feit dat we inmiddels het effectendeel van ons kapitaal na een uitgebreide vergelijking van mogelijkheden inmiddels ondergebracht is bij ABN AMRO MeesPierson. Deze fondsbeheerder heeft ons kapitaal uitsluitend in duurzame fondsen en activiteiten belegd. Zo draagt ook het geld dat we nu niet actief gebruiken, intussen tóch bij aan het behoud van de Schepping en het creëren van betere leefomstandigheden van mensen.
- dat bij de inkoop van producten voor de kerstpakketten, in 2019 voor de eerste keer bewust fairtrade- en biologische producten zijn geselecteerd, zoals thee en chocolade.

10. Vluchtelingen, gevangenen, discriminatie, vrouwenrechten

Voor de meest in het oog lopende bestedingen aan deze doelgroepen zie § 5.4.

10.1 Vluchtelingen in Amersfoort

De Taakgroep Kerk en Samenleving van de Raad van Kerken in Amersfoort participeert onder andere in het Platform voor (bijna) uitgeprocedeerde asielzoekers.

De Taakgroep organiseert twee keer per jaar, met Pasen en Kerst, een actie voor bewoners van het Asielzoekerscentrum.

In Amersfoort is sinds de komst van Syrische vluchtelingen de organisatie Amersfoort Geeft Thuis (AGT) actief, ook de Diaconie van PGHAN is daarin vertegenwoordigd.

AGT heeft momenteel vooral een signalerende en informerende taak naar de gemeente toe wat betreft de integratie van statushouders.

In 2019 is het Netwerk Integratie opgericht door de gemeente Amersfoort. In de Buurt 033 heeft alle organisaties geïnventariseerd die zich bezighouden met vluchtelingen, asielzoekers en statushouders. In de netwerkbijeenkomsten ontmoeten de betreffende organisaties en statushouders elkaar om te zoeken naar betere wegen die helpen met integreren in onze samenleving. Op taal- en werkgebied en ook in sociaal opzicht. De voorstellen vanuit deze "nieuwkomers" zijn welkom en worden serieus meegenomen door de gemeente. In 2019 hebben drie netwerkbijeenkomsten plaatsgevonden.

10.2 Uitzetcentrum Kamp van Zeist

De Diaconie van Hoogland / Amersfoort - Noord heeft indertijd het initiatief genomen om vanuit het Brandpunt deel te nemen aan de wake bij Kamp van Zeist. De Raden van Kerken van Zeist, Soest en Culemborg organiseren op iedere eerste zondag van de maand een wake bij Kamp van Zeist uit solidariteit met de mensen die opgesloten worden zonder strafblad in afwachting van hun uitzetting. Een uitzetting die vaak niet doorgaat omdat het land van herkomst de mensen niet op wil nemen.

Iedere maand wordt een persbericht gepubliceerd in de nieuwsbrieven van de Inham, de Veenkerk en het Brandpunt en wordt vervoer geregeld naar de wake vanuit het Brandpunt. De Diaconie van Hoogland / Amersfoort-Noord verzorgt namens het Brandpunt, de Inham en de Veenkerk één of twee maal per jaar een bloemengroet voor de zondagse viering in het uitzetcentrum. Na afloop van de viering worden de bloemen meegegeven aan de bewoners.

10.3 Tafels van hoop: de Eritrees Christelijk Orthodoxe kerk

Sinds juni 2018 houdt de Eitrees Christelijk Orthodoxe Kerk vieringen in de Inham en samen met hen hebben we in juni 2019 voor de tweede keer deelgenomen aan de Tafels van Hoop, een actie van Kerk in actie. Tafels van Hoop wil vluchtelingen laten weten dat ze welkom zijn in Nederland en wil de integratie door persoonlijk contact

Liesbeth: 'Veel groepen zijn interessant om mee samen te werken. Ik ontmoette bij Vat het Veen jonge mensen van Sociale Gasten, zij willen zich inzetten voor ouderen.'

bevorderen. Het was een hele mooie avond, waarbij we door foto's elkaar wat beter hebben leren kennen.

10.4 Paasgroetenactie

De Paasgroetenactie, georganiseerd door de PKN, betekent een goede wens met Pasen voor gedetineerden binnen en buiten Nederland. Vanuit heel de Protestantse Kerk in Nederland sturen gemeenteleden een Paasgroet aan gevangenen en aan mensen en organisaties van de Groetenlijst van Amnesty International.

Hoogland en Amersfoort-Noord doen mee aan de Paasgroetenactie. Voor gedetineerden is het bemoedigend, als ze kaarten krijgen, zeker als daar ook nog iets persoonlijks op staat. Het is een feestelijke gebeurtenis als de kaarten in de kerkdienst in de gevangenis worden uitgedeeld.

Colofon

Redactie: Liesbeth van 't Hof
Johan van Dalen

Contact: collegvandiakenen@lopendvuur.net

